

man har ladet Indholdet af disse Tavler komme de Fattige tilgode. Saaledes har det været Tilfældet overalt, og saaledes var det ogsaa i vort Fædreland, inden vi fik denne Anordning af 5te Juli 1803, den saa bekendte Fattiganordning. Da afveg man fra det tidligere Princip om frivillig Understøttelse til de Fattige, og man fik fra den Tid af en tvungen Fattigforsørgelse; men man beholdt alligevel, hvilket var underligt nok, disse Tavler, uagtet de havde faaet en ganske anden Bestemmelse; fra den Tid af kom de nemlig ikke længere de Fattige tilgode, men de Velhavende; de kom ikke længere dem tilgode, som skulde nyde Almisse, men derimod dem, som skulde yde den. Naar Præsterne fra den Tid af, efter gammel Vane opmuntrede til, at man ikke maatte glemme at gøre vel og at meddele til Andre, for saadanne Offere behage Gud vel, saa maatte disse Ord paa deres Læber næsten tage sig ud, som om det tildeels var en Opfordring til at gøre vel mod Præsterne selv, saavel som imod de Velhavende i Menigheden, som ellers skulde udrede det, som kom ind af Tavlerne, af deres egen Komme. Naar Menighedens Medlemmer tog til Kommen, for at komme de Fattige ihu, saa kom de i Tanke om, at det jo i Grunden var til dem selv, de gav; og da gav de for Skams Skyld en Skilling, og det gav den Fattige ligesaa vel som den Rige, thi han gav det ogsaa for Skams Skyld, og altsaa paa mange Steder blev det, som den mindre Velhavende gav i Tavlen, en Indtægt for de mere Velhavende. Det er dette, som Forslaget har til Formaal at afflasse, det er Hensigten med dette Forslag, at det, der kommer ind ved Tavlerne, virkelig kommer de Trængende tilgode, uden at komme ind i den almindelige Fattigkasse. Man maa nemlig erindre, at der er mange Fattige, som have en overmaade stor Uengstelse for at komme under Fattigvæsenet, og der findes, om end ikke mange, saa dog ikke saa faa beskedne Trængende, som gjøre Alt for at leve i Stilhed og arbejde med deres egne Hænder og nyde deres eget Brød, men som i deres Hjælpelessness lide megen Nød, og disse kunde man netop komme til Hjælp ved den foreliggende lille Lov. Det er ikke alene til Præsten, men ogsaa til de Mænd, som Menigheden har

Lid til, og som ere valgte af Menigheden, at det er overdraget at opsoge disse Fattige og Trængende og komme dem til Hjælp ved disse milde Gaver. Derved kommer de Fattiges Tavle til at opfylde den Bestemmelse, som den har havt fra Aaribstid, derved bliver det en Hjælp for de Trængende, og ikke en Gave til de Velhavende, og derved kommer den dem til Hjælp, som skulde nyde, og bliver ikke en Indtægt for dem, som skulde yde Almisse.

Sammerich: Jeg skulde ogsaa reise mig for at understøtte dette Lovforslag. Det almindelige tvungne Fattigvæsen er anerkjendt for et Svælg, hvori ingen Bund er, og det er derfor i høi Grad ønskeligt, at saadanne Penge, der hidtil vare kastede i dette bundløse Svælg, kunde samle sig et Sted, hvor de dog mere kunde gjøre Gavn og Glæde. Der er omtalt i Loven, at Bestemmelsen var at komme de Fattige tilhjælp, som ikke henhøre under det lovbestemte communale Fattigvæsen, og især er det fremhævet, at de, som paa Grund af Trang ikke kunde sætte deres Børn i Skole, skulde understøttes dertil. Det er mig af min Embedsvirksomhed bekendt, at Mange høre ind under denne sidste Art af Mennesker, som nemlig paa Grund af Trang ikke see sig istand til ordentlig at lade deres Børn besøge Skolen, og at endnu oftere, end der er virkelig Grund til at anføre Trang, bliver denne paa skudt som Grund. Man har flere Steder forsøgt at stifte frivillige Selskaber, der skulde understøtte Børnene med det Nødvendige, for at de navnlig om Vinteren kunde besøge Skolen, men de have ikke altid havt Held med sig, og navnlig har et Selskab, som jeg har været nøie bekendt med, aldeles ikke nydt nogen ordentlig Paaskjønnelse og Understøttelse, skjøndt det i sin Kreds og efter Evne har gjort meget Gavn. Jeg troer derfor, det er hensigtsmæssigt, at et Forslag i denne Retning nyder Fremme. Hvorvidt det Formaal, der er sat ved denne Lov, vil blive opnaaet, hvorvidt det vil lykkes, at der danner sig et frivilligt Fattigvæsen ved Siden af det tvungne, bliver nu en anden Sag, det gjælder et Forsøg; men jeg har dog et godt Haab i saa Henseende, thi det danske Folk udmærker sig ved en Egenkab fremfor